

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25CoP/39/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4118209808
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4118209808.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v O. v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Malíkovej a sudkýň JUDr. Sone Vackovej a JUDr. Lenky Halmešovej, vo veci starostlivosti súdu o maloletú G. P., nar. XX. XX. XXXX, bytom u matky, zastúpenú Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, Štefánikova trieda 88, Nitra, ako kolíznym opatrovníkom, dieťa matky U. P., nar. XX. XX. XXXX, bytom X., P. XXXX/XX, zastúpenej Mgr. C.. Z. P., nar. XX. XX. XXXX, bytom O., I. XXXX/XX a otca Z. P., nar. XX. XX. XXXX, bytom B. D., P. XXX, zastúpeného JUDr. Máriom Tomanom, advokátom, so sídlom O., Pribinovo námestie 3, o návrhu otca na zníženie výživného na maloleté dieťa, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu O. (ďalej „súd prvej inštancie“) zo dňa XX. júna 2019 č.k. 11P/230/2018-245 (ďalej „rozsudok súdu prvej inštancie“), takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti zníženia výživného a v časti trov konania p o t v r d z u j e.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1.Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zamietol návrh na prerušenie konania, zamietol návrh otca na zníženie výživného a o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

1.1.Za preukázaný mal skutkový stav, z ktorého zistil, že manželstvo rodičov maloletého dieťaťa bolo rozsudkom Okresného súdu Nitra zo dňa 15. 03. 2018 č.k. 24P/30/2018-69 rozvedené, maloletá G. bola zverená do osobnej starostlivosti matky, otec bol zaviazaný prispievať na jej výživu sumou 170 eur mesačne, na ktorej sume sa rodičia dieťaťa dohodli. Príjem otca v tomto čase bol 750 eur v čistom, okrem toho dostal asi 750 eur za odhňanie snehu. Od 06. 01. 2018 býva u svojich rodičov, ktorým prispieval sumou 250 eur, na cestovné vynaložil 100 eur. Príjem matky v tomto čase bol 533 eur v čistom, bývala u svojej matky spolu s deťmi, maloletou G. a plnoletou W., na bývanie prispievala sumou 250 eur. Maloletá G. navštevovala 1. ročník bilingválneho gymnázia vo X., výdavky na obedy boli 23 eur, telefón 15 eur, na školské potreby, pomôcky, mimoškolské aktivity, doučovanie z matematiky 20 eur týždenne. Nosila okuliare so silnými dioptriami, zubný strojček, venovala sa volejbalu, s čím boli spojené ďalšie výdavky. Plnoletá dcéra W. študovala na vysokej škole.

1.1.1. V súčasnej dobe otec dieťaťa býva stále u svojich rodičov, zmenil zamestnanie. Od 01. 05. 2018 je zamestnaný v spoločnosti noves trade spol. s r.o. na pozícii zámočníka -zvárača. Jeho priemerný príjem je 521,02 eura za posledných dvanásť mesiacov. O zníženie výživného žiadal z dôvodu, že sa mu znížil plat a po odpočítaní výdavkov na život a bývanie nie je schopný plniť výživné v sume 170 eur mesačne. Z predchádzajúceho zamestnania odišiel z dôvodu, že mu práca spôsobovala vážne zdravotné problémy, bolesti chrbta, krížov, mal z toho depresie, úzkosť. Bol donútený odísť aj preto, že na pošte pracovala po rozvode aj matka maloletej G., dusnú atmosféru zle psychicky znášal. Predložil lekárske správy od

roku 2012, z ktorých vyplýva, že nemá závažnejšie ochorenia, trpí stredne ťažkou astmou, alergiou, berie doporučené lieky. Z lekárskeho správ z roku 2016 až 2018 vyplýva, že u neho pretrváva porucha dynamiky chrbtice. Po úhrade výživného na maloletú G. a plnoletú W. mu ostane suma 232 eur na živobytie, na obedy v práci vynaloží 20 eur mesačne, na stravu 100 eur, telefón 9 eur, lieky 59,18 eura, poisťku 16 eur, hygienické potreby 20 eur, výdavky na obuv, oblečenie 30 eur mesačne.

1.1.2. Matka dieťaťa býva spolu s dcérami, so svojou matkou a bratom v rodinnom dome vo vlastníctve svojej matky. Pracuje na pošte s čistým mesačným príjmom 480,44 eura za rok 2018, poberá rodinné prídavky na dve deti vo výške 47,36 eura. Náklady na domácnosť majú rozdelené rovným dielom, na jednu osobu mesačný náklad vyčíslila na sumu 50 až 60 eur.

1.1.3. Maloletá G. navštevuje v súčasnej dobe druhý ročník bilingválneho gymnázia vo X.. Náklady súvisiace so živobytím maloletého dieťaťa matka vyčíslila na sumu 23,80 eura mesačne na stravu v škole, 15 eur mesačne telefón, kozmetika 50 eur mesačne, školské potreby 20 eur, životná poisťka 25 eur, doučovanie 50 eur, oblečenie, obuv 50 eur, výdavky na volejbal, maloletá je členkou volejbalového klubu, reprezentuje mesto X.. Celkové náklady na maloletú predstavujú sumu 458,80 eura. Maloletá má stále zubný strojček, mesačné náklady sú 25 eur, doterajšie náklady liečby boli 300 eur. Maloletá nosí okuliare. Staršia dcéra W. je študentka vysokej školy, otec jej prispieva sumou 100 eur.

1.2. Po právnej stránke napadnutý rozsudok odôvodnil ustanoveniami § 62 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4, ods. 5, § 75 ods. 1, § 78 ods. 1 zákona číslo 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“).

1.3. Napadnuté rozhodnutie odôvodnil poukazom na ustanovenie § 78 ods. 1 Zákona o rodine, podľa ktorého súd môže zmeniť súdne rozhodnutie o výživnom, a teda aj znížiť vyživovaciu povinnosť rodiča, ak nastane kvalifikovaná zmena pomerov, či už na strane dieťaťa, alebo na strane povinnej osoby. Zmena pomerov musí byť kvalifikovaná, závažnejšia, dlhšie trvajúca a iba zmena tých okolností, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom. Konštatoval, že od poslednej úpravy výživného nedošlo k takej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zníženie výšky vyživovacej povinnosti otca. Otec dieťaťa dôvodil znížením svojho príjmu. Pri posudzovaní zmeny pomerov na strane otca, dospel súd prvej inštancie k záveru, že otec dieťaťa na základe vlastného rozhodnutia zmenil pracovnú pozíciu a zamestnávateľa bez toho, aby takáto zmena vyplýva z relevantného dôkazu - lekárskeho posudku. Sám požiadal o ukončenie pracovného pomeru so zamestnávateľom Slovenská pošta, a.s., pričom neuviedol žiadny dôvod skončenia tohto pracovného pomeru. Súd je povinný pri rozhodovaní o výživnom skúmať dôvody skončenia pracovného pomeru a to najmä v prípade, ak povinná osoba zmenila príjmovú výhodnejšie zamestnanie. Konanie otca vyhodnotil ako vzdanie sa výhodnejšieho zamestnania, nakoľko nezistil žiadny relevantný dôvod, ospravedlňujúci otca v tom smere, aby sa vzdal svojho predchádzajúceho zamestnania. Na jeho strane sa nič podstatné nezmenilo a už vôbec nezohľadnil súd prvej inštancie ani ním tvrdenú skutočnosť, že nevedel výšku svojej čistej mzdy u nového zamestnávateľa. Zároveň súd prvej inštancie zistil, že otec dieťaťa darovacou zmluvou daroval svoj spoluvlastnícky podiel k nehnuteľnostiam, nachádzajúcich sa v katastrálnom území B. D. svojim súrodencom, čím sa vzdal dobrovoľne a bezplatne svojho majetku bez vyplatenia akejkoľvek protihodnoty. Dospel k záveru, že otec dieťaťa si zapríčinil uvedený stav sám, pričom táto skutočnosť nemôže byť na úkor jeho vyživovacej povinnosti voči maloletému dieťaťu. Dôvody, uvádzané otcom, vyhodnotil ako neopodstatnené a účelové.

2. Rozsudok súdu prvej inštancie napadol v zákonnej lehote odvolaním otec dieťaťa a to v časti zamietnutia jeho návrhu na zníženie výživného. Dôvodil, že súd prvej inštancie nesprávne a neúplne zistil skutočný stav veci, dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. f/, písm. g/, písm. h/ Civilného sporového poriadku, zákon číslo 160/2015 Z.z. v znení neskorších predpisov, ďalej len „CSP“).

2.1. Súdu prvej inštancie vytýka, že nesprávne vyhodnotil dôkazy, nezohľadnil príjmy ostatných členov spoločnej domácnosti matky, neuznal zdravotné problémy otca ako oprávnený dôvod skončenia predchádzajúceho zamestnania, neprihliadol na negatívny vplyv matky a jej kolegýň na psychiku a zdravie otca na pracovisku, ani na dôvody, že otec konal zodpovedne, preventívne, keď považoval zotrvanie v Slovenskej pošte za nebezpečné pre jeho zdravie, život a spôsobenie škôd pri výkone práce.

2.2. Súd prvej inštancie dospel, podľa názoru odvolateľa, k nesprávnym skutkovým zisteniam, keď si ustálil názor, že iba pre neexistenciu „jediného súdom vymieneného a súdom preferovaného dôkazu“ - pracovného posudku o nemožnosti vykonávať daný druh práce, súd nemal dôvody otca za preukázané, hoci súčasťou spisu sú viaceré lekárske správy preukazujúce viaceré zdravotné problémy otca. Taktiež názor súdu, že väčšinu diagnóz mal už otec v čase poslednej úpravy, že tvrdenia otca považuje za

účelové, vrátane názoru, že otec sa vzdal majetkového prospechu bez protihodnoty, otec namieta ako nesprávny a nezohľadňujúci osobitosti tohto prípadu.

2.3. Otec v odvolaní ďalej nesúhlasí s tvrdeniami matky o tom, že má dostatok finančných prostriedkov. Ďalej v odôvodnení odvolania opätovne poukazuje na svoj zdravotný stav, pre ktorý nemohol ďalej vykonávať prácu šoféra v Slovenskej pošte, a.s., ako aj na depresie, vyčerpanosť, vystresovanosť spôsobené správaním matky, jej negatívnym prejavom voči otcovi a aj ovplyvňovaním ich spoločných kolegýň. Taktiež vytkol kolíznemu opatrovníkovi, že nezohľadnil dôvody a príčiny ukončenia predchádzajúceho zamestnania.

2.4. K darovacej zmluve otca v prospech jeho súrodencov pri prevode spoluvlastníckeho podielu na rodičovskom dome, vytkol súdu prvej inštancie, že súd postupoval automatizovane, štandardizovane a vôbec neprihliadal na osobitosti prípadu, najmä že nejde o prevod medzi cudzími osobami, ale že išlo o blízke osoby, rodičovský dom, ktorý patril rodičom, rodičia v ňom bývajú aj spolu s dvomi synmi. Súd prvej inštancie neprihliadol ani na výnimočnú situáciu, kedy zdravotný stav oboch otcových rodičov je vážny, preto súd prvej inštancie vyhodnotil dôkaz - predmetnú darovaciu zmluvu, nesprávne.

2.5. Súd prvej inštancie sa riadil nesprávnou úvahou, keď vychádzal iba z čisto formálneho tvrdenia, že rodičia sa na výživnom v predchádzajúcom súdnom konaní o rozvod manželstva, zhodli vo výške 170 eur. V tomto konaní bol otec neznalý právnej problematiky, nemal právneho zástupcu, bol vystresovaný na pojednávaní a pod procesným tlakom súdu a navonok formálne súhlasil s výškou výživného, ale vnútorne nie. S/d prvej inštancie sa nevysporiadal v odôvodnení rozsudku s príjmami matky a jej spoločnej domácnosti, nezohľadnil príjmy matkinej matky, dôchodok, vdovský dôchodok, predaj poľnohospodárskej pôdy za 100 000 eur, príjem plnoletej dcéry W. a mal vychádzať z vyššieho príjmu matky. Nezohľadnil taktiež finančnú hotovosť 6000-8000 eur, ktoré matka a jej dcéra W. priznali, že v čase rozvodu mali vo svojej dispozícii, avšak ich na podnet matkinej matky previedli na jej bankový účet, a to napriek tomu, že sa podrobne venoval darovacej zmluve otca v prospech jeho súrodencov.

2.6. Súd prvej inštancie ďalej nesprávne vyhodnotil výdavky na maloletú G., nakoľko výdavky na školské potreby, pomôcky, mimoškolské aktivity, doučovanie z matematiky neboli súdu preukázané, hoci boli otcom namietané a doučovať mladšiu G. môže aj staršia plnoletá sestra W., nakoľko mala matematiku na gymnáziu.

2.7. Ďalej otec v podanom odvolaní poukázal na zdravotný stav jeho a jeho rodičov, vrátane brata P. Výdavky otca svedčia o otcovej slabej finančnej situácii. Vyjadrenie súdu prvej inštancie, že otec si situáciu zapríčinil sám, považuje za povrchné, nakoľko neprihliadol na špecifiká a osobitosti podmienok, za ktorých končil predchádzajúci pracovný pomer. Súd prvej inštancie vôbec nepripustil názor, že na skončení pracovného pomeru otca sa pričínila i matka dieťaťa negatívnym správaním.

2.8. Otec ďalej namieta, že od poslednej úpravy došlo k zmene pomerov a poukazuje na skutočnosť, že stav súdom ustálený počas predchádzajúceho rozvodového konania tiež nepovažuje za správne ustálený, preto automatickú komparáciu terajšieho výživného s výživným určeným v rozvodovom konaní, nie je správne bez zohľadnenia osobitostí, keďže otec spochybňuje aj správnosť určenia predchádzajúceho výživného. Preferovanie dôkazu a to neexistujúceho pracovného posudku, pred viacerými lekáarskymi správami, považuje otec za diskriminujúce a nesprávne, ako i za porušenie zásady rovnakého hodnotenia dôkazov, rovnosti dôkazov. Súd preto nesprávne vyhodnotil dôkazy, keď konanie otca vyhodnotil ako vzdanie sa výhodnejšieho príjmu.

2.9. Nesprávny je tiež záver súdu spočívajúci v tom, že diagnózy, na ktoré poukazuje otec, mal ešte v čase pred poslednou úpravou, nakoľko diagnóz má otec viac a tieto boli v rôznych časových obdobiach. Taktiež je nesprávny i záver súdu o tom, že jeho psychické problémy vyplývajú akoby z jeho nevery a následného rozvodu. Práve naopak, z prehlásenia Z. vyplýva, že práve manželka mu robila v práci problémy, nepostupovala profesionálne, čo pôsobilo na jeho psychický stav.

2.10. Navrhuje napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, alebo návrhu otca vyhovieť.

3. V doplnení odvolania, ktoré bolo súdu prvej inštancie doručené dňa 20. 08. 2019 (t.j. po zákonnej lehote), otec dieťaťa dodal, že došlo k zmene pomerov, nakoľko otcovi pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť, rozsudkom zo dňa 02. 07. 2019 č.k. 9Pc 9/2018-467, podľa ktorého má platiť výživné na plnoletú W. v sume 170 eur mesačne. Výška oboch vyživovacích povinností predstavuje 70% z jeho čistého príjmu, čo nezodpovedá súdnej praxi. Ustálená súdna prax predstavuje 20 - 30% čistého príjmu povinného rodiča. Žiada preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

4. Matka dieťaťa v podanom písomnom vyjadrení k odvolaniu otca vyjadrila nesúhlas s dôvodmi, uvedenými v podanom odvolaní otca. Tvrdenie, že povinný má dostatok finančných prostriedkov je preukázaná SMS komunikáciou, v ktorej ponúka povinný vysokú sumu v hotovosti za polovičný podiel

v byte. Taktiež dovolenka v X., ktorú povinný priznal, si tiež vyžaduje finančné prostriedky. Lekárske správy, ktoré predložil povinný sú založené na subjektívnych potiažach, ani v jednej správe sa neobjavil verifikovaný nález vyšetrením. Taktiež lekárska správa MUDr. F. je len vo všeobecnej rovine s tým, že plyny unikajúce pri zváraní zhoršujú zdravotný stav. Povinný nedoložil zdravotný posudok od pracovného, či posudkového lekára. Taktiež jeho tvrdenia o depresiách, vyčerpanosti, vystresovanosti, ktoré mu mala spôsobiť matka dieťaťa, nie sú pravdivé. Žiadnym dôkazom tieto tvrdenia nepodložil, navyše za depresiami, pre ktoré mal odísť z pracoviska, nemohla byť matka dieťaťa a jej kolegyne, nakoľko ihneď po rozvoде sa žalovaný dal preložiť z X. na pobočku do O., kde už s nimi nebol v kontakte. Kolízny opatrovník sa vyporiadal s príčinami a dôvodmi odchodu zo zamestnania tak, že ich nepovažoval za vecne a logicky relevantné. Postrehol, že ukončenie pracovného pomeru dohodou bolo realizované až z pobočky v O., kde matka dieťaťa a ani jej kolegyne nepracovali. Súd prvej inštancie správne subsumoval darovaciu zmluvu pod ustanovenie § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Darovanie podielu dospelým súrodencom povinného na jednej strane a na druhej strane žiadanie zníženia vyživovacej povinnosti voči maloletému dieťaťu, je v rozpore so záujmom dieťaťa a teda aj v rozpore so základnými princípmi Zákona o rodine. Odmieťa procesný tlak súdu na súhlas s vyživovacou povinnosťou otca dieťaťa v sume 170 eur v rozvodovom konaní. Argumentáciu otca považuje za detinskú, nakoľko aj matka dieťaťa, ktorú opustil a rozvádza sa s ňou, bola pod procesným tlakom. Otec až s odstupom času (nie na súde) podpísal dohodu o výške vyživovacej povinnosti, z ktorej je zrejmé, že vedel a osvedčil, že obom dcéram bude platiť 2x170 eur. Dodala, že maloletá G. je predovšetkým dcéra povinného a on má v prvom rade vyživovaciu povinnosť voči maloletej, preto je bez právnej relevancie, či súd zohľadnil, resp. nezohľadnil príjmy ostatných členov rodiny. Za vrchol neobjektívnosti považuje tvrdenie povinného o predaji pozemku starou matkou v roku 2011 za 100 000 eur, čo je vymyslené číslo. Taktiež je zavádzajúce tvrdenie otca dieťaťa o finančnej hotovosti 6000-8000 eur, ktorú mala mať matka v čase rozvodu k dispozícii. Z výsluchov matky a oboch dcér je zrejmé, že išlo o prísľub daru, ktorý bol podmienený úspešným ukončením vysokoškolského štúdia. Účinky daru nenastali, pretože štúdium trvá, preto ani matka, ani dcéry nemohli a dodnes nemôžu disponovať touto sumou. Matka túto sumu nevlastnila a preto ani ňou nemohla disponovať. Za irrelevantné považuje tvrdenie otca, že stav ustálený v rozvodovom konaní, nepovažuje otec za ustálený. Ak mal tento názor, mohol v rozvodovom konaní podať opravný prostriedok. Zdravotný stav povinného sa od tohto konania nezmenil tak, aby to ovplyvnilo jeho pracovné schopnosti. Spochybnila prehlásenie Z. G.. Záverom dodala, že to, že má povinný dostatočnú sumu na advokátske služby na jednej strane a na druhej strane tvrdí, že nemá na výživu detí, evokuje podozrenie, že povinný má aj iné príjmy, okrem tých, ktoré priznal.

4.1. Navrhuje rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť, ako vecne správny.

5. Krajský súd v O., ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnuté, v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359 CSP, § 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spĺňa náležitosti § 363 CSP, neviazaný dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), neviazaný rozsahom odvolania (§ 65 CMP), viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods.1 CSP), pretože nepovažoval za potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nevyžadoval si to dôležitý verejný záujem, s verejným vyhlásením rozhodnutia (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné. Súd prvej inštancie dostatočne zistil skutkový stav veci a vyvodil z neho správny právny záver, preto napadnutý rozsudok podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

6/ Konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých je upravené v Civilnom mimosporovom poriadku zákonom č. 161/2015 Z.z. účinnom od 01.07.2015 a z ustanovenia § 395 ods.1 vyplýva, že ak ustanovenie § 396 neustanovuje inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutie jeho účinnosti.

Podľa § 2 ods. 1 CMP na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možná len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov (odsek 3).

Podľa § 231 CSP rozsudok ukladajúcu povinnosť plniť v budúcnosti splatné dávky alebo splátky možno na základe žaloby zmeniť, ak sa podstatne zmenili pomery, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď nastala podstatná zmena pomerov.

Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 387 ods.2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 387 ods. 3 CSP odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

7. Citované ustanovenie § 387 ods. 2 CSP zakotvuje koncepciu zjednodušeného rozhodnutia odvolacieho súdu. Ak má odvolací súd za to, že súd prvej inštancie nielen vecne správne rozhodol, ale v odôvodnení sa správne argumentačne vypořiadal so skutkovým stavom i právnym posúdením, nemusí vyhotovovať štandardné rozhodnutie podľa § 220 ods. 2 CSP, ale obmedzí sa len na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia. Odvolací súd zároveň môže doplniť ďalšie dôvody na zdôraznenie správnosti preskúmaného rozhodnutia. Právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako neoddeliteľnej súčasť práva na spravodlivý súdny proces neznamená povinnosť súdu dať odpoveď na všetky argumenty účastníka, ale len na argumenty zásadného významu, t.j. pre vec rozhodujúce.

7.1. Vyššie citované zákonné ustanovenia vyjadrujú zásadu, že k zmene dohôd a súdnych rozhodnutí o výživnom môže dôjsť len na základe zmeny pomerov. Táto sa zisťuje porovnávaním okolností dôležitých pre určenie výživného tak v čase skoršieho, ako aj nového rozhodovania súdu. Predpokladom zmeny právoplatného rozhodnutia o výživnom je však závažnejšia zmena pomerov, ktorou sa rozumie len zmena tých okolností na strane či už oprávneného alebo povinného, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom. Takouto zmenou pomerov môže byť zvýšenie nákladov dieťaťa v súvislosti s pribúdajúcim vekom, s fyzickým vyspíevaním, formami prípravy na budúce povolanie, ako aj zmena v možnostiach povinného plniť si vyživovaciu povinnosť v doterajšom rozsahu. V tomto prípade pôjde o rozšírenie alebo zúženie vyživovacích povinností povinného, jeho invaliditu, alebo také zvýšenie či zníženie (odôvodnený pokles) jeho zárobku či iných príjmov, prípadne ostatného majetku, ktoré ovplyvní celkovú situáciu povinného, a to nielen na krátky čas.

8. Súd pri rozhodovaní o zmene výživného musí nielen komplexne zhodnotiť zmeny v pomeroch účastníkov, ale taktiež prihliadnuť aj na vývoj životných nákladov za obdobie, ktoré uplynulo od vydania posledného rozhodnutia o výživnom, tzv. valorizačnú klauzulu zakotvenú v ust. § 78 ods. 3 Zákona o rodine. Rovnako tak musí vychádzať zo všeobecného ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine, podľa ktorého sa pri rozhodovaní o výživnom prihliada na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Odôvodnené potreby dieťaťa závisia predovšetkým od jeho veku, zdravotného stavu, fyzickej a duševnej vyspelosti, obsahu a spôsobu jeho prípravy na budúce povolanie, od hodnoty jeho majetku, prípadne od výšky vlastných príjmov dieťaťa a sú bezprostredne ovplyvňované schopnosťami, možnosťami, ako aj majetkovými pomermi rodičov. Ak sú tieto obmedzené, sú odôvodnenými len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. V opačnom prípade odôvodnenými sú aj ďalšie potreby dieťaťa, vrátane tvorby úspor, ktoré síce nie sú nevyhnutné, ale so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu prospešné pre všestranný vývoj dieťaťa. Výživné pre dieťa teda slúži nielen na uspokojovanie všetkých jeho odôvodnených hmotných potrieb (jedlo, ošatenie, obuv a pod.), ale aj ďalších potrieb dôležitých pre výchovu a vývoj dieťaťa (vzdelávanie, príprava na povolanie, kultúrne, športové potreby, rekreačné potreby, tvorba úspor a pod.). Pre určenie výšky výživného pre dieťa sú rozhodujúce reálne zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru. V tejto súvislosti je významné i ustanovenie § 75 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine, ktoré zakotvuje, že na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Navyše súd prihliada i na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará a rovnako tak berie do úvahy prídavky na deti, ktoré sa sčasti podieľajú na úhrade potrieb detí.

9. Odvolací súd po preskúmaní spisového materiálu, napadnutého rozhodnutia, odvolania otca dieťaťa, dospel k záveru, že dokazovanie súdu prvej inštancie bolo veľmi starostlivo orientované na to, či k zmene

pomerov došlo, t.j. aby boli spoľahlivo zistené okolnosti rozhodné pre stanovenie výživného v dobe, kedy sa rozhodovalo o novej úprave, nakoľko zmena pomerov musí byť závažnejšieho rázu v okolnostiach, ktoré tvorili podklad pre vydanie skoršieho rozhodnutia, teda o zmenu, ktorá sa výraznejším spôsobom prejavila v pomeroch účastníkov. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, na základe ktorého dospel k záveru, že od poslednej úpravy výživného nenastala žiadna závažná zmena pomerov odôvodňujúca zmenu predchádzajúceho rozhodnutia. Zistený skutkový stav, právne posúdenie a zdôvodnenie podrobne uviedol v dôvodoch písomného rozhodnutia. Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožnil tak s výrokom napadnutého rozsudku, ako aj s jeho odôvodnením, preto rozsudok ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP), ďalej poukazuje na dôvody uvedené súdom prvej inštancie v napadnutom rozsudku a na správnosť rozhodnutia nepotreboval doplniť ďalšie dôvody (§ 387 ods. 2 CSP).

10. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia, odvolací súd iba dodáva, že vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletej G. v súčasnej dobe trvá, nakoľko maloletá navštevuje strednú školu, pripravuje sa na svoje budúce povolanie. Tým bola splnená podmienka vyživovacej povinnosti uvedená v ustanovení § 62 ods. 1 Zákona o rodine. Súd prvej inštancie dostatočným spôsobom zisťoval a zistil skutočný stav veci, posudzoval príjem rodičov a tento porovnával s ich príjmom pri poslednej úprave a pri súčasnej úprave. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že k rozvodu manželstva a úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej G. došlo rozsudkom súdu zo dňa 15. 03. 2018, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 26. 03. 2018. Už o šesť mesiacov otec dieťaťa podal návrh na zníženie výživného. Súd prvej inštancie sa v zmysle ustanovenia § 78 ods. 1 Zákona o rodine zaoberal skutočnosťou, či sú splnené podmienky na zmenu vyživovacej povinnosti, t.j. či došlo k zmene pomerov, a to na strane maloletého dieťaťa, či na strane povinnej osoby.

10.1. Nepochybne dospel k správne záveru, že na strane otca došlo k zníženiu príjmu v dôsledku zmeny pracovného pomeru. Ustanovenie § 75 ods. 1 Zákona o rodine jednoznačne ukladá súdu povinnosť prihliadnúť na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu. V intenciách tohto ustanovenia súd prvej inštancie správne dospel k záveru, že otec dieťaťa sa vzdal bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania. Jeho námietka, že na spoločnom pracovisku pracovala aj matka dieťaťa, čo mu spôsobovalo depresie, je účelová a neopodstatnená, nakoľko sám po rozvode manželstva požiadal o preloženie na iné pracovisko, z X. do O.. Pracovný pomer ukončil dohodou, na vlastnú žiadosť. Taktiež je v intenciách tohto ustanovenia i záver súdu prvej inštancie o tom, že sa vzdal majetkového prospechu, keď darovacou zmluvou previedol na súrodencov svoj spoluvlastnícky podiel k nehnuteľnosti bez akejkoľvek náhrady. V danom prípade sú irelevantné jeho pocity a tvrdenia, že išlo o blízke osoby.

10. Ustanovenie § 387 ods. 3 CSP ukladá odvolaciemu súdu vyporiadať sa so všetkými podstatnými dôvodmi uvedenými v podanom odvolaní.

10.1. V podanom odvolaní otec namieta, že súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil ukončenie jeho pracovného pomeru tým, že sa sám vzdal výhodnejšieho zamestnania, keď nezohľadnil okolnosti, za ktorých odišiel z práce. Súd prvej inštancie sa dostatočným spôsobom v napadnutom rozsudku s touto námietkou otca dieťaťa vyporiadal, odvolací súd sa s odôvodnením rozhodnutia v plnom rozsahu stotožnil, sám sa v odôvodnení tohto rozhodnutia zaoberal námietkou otca dieťaťa a na tieto dôvody ďalej iba poukazuje. Námietku otca vyhodnotil ako účelovú a neopodstatnenú.

10.2. Námietku otca, že súd prvej inštancie nedostatočne posúdil ním predložené lekárske správy, odvolací súd taktiež vyhodnotil ako účelovú a neopodstatnenú. Zo žiadnej lekárskej správy nevyplýva, že by v dôsledku zhoršeného zdravotného stavu bol nútený skončiť pracovný pomer v Slovenskej pošte a.s.. Ide o subjektívne tvrdenia otca dieťaťa, nakoľko také zhoršenie zdravotného stavu od poslednej úpravy výživného, ktoré by mu nedovoľovalo vykonávať prácu šoféra, nepreukázal. Navyše poukazuje na skutočnosť, že otec dieťaťa pracovný pomer ukončil dohodou, na vlastnú žiadosť. Už vôbec otec dieťaťa nepreukázal, že by v dôsledku správania sa matky dieťaťa a jej kolegýň trpel depresiami, vyčerpanosťou, vystresovanosťou, v tomto prípade ide iba o jeho osobné, subjektívne tvrdenie, bez preukázania akéhokoľvek dôkazu.

10.3. K námietke otca o tom, že súd prvej inštancie neprihliadol na osobitosti prípadu pri hodnotení darovacej zmluvy, odvolací súd iba dodáva, že súd prvej inštancie bol v zmysle ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine povinný skúmať majetkové a osobné pomery povinnej osoby (otca dieťaťa), jeho možnosti a schopnosti a na tieto prihliadnúť pri rozhodovaní, a to aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu jednak výhodnejšieho zamestnania a tiež aj majetkového prospechu.

Uzavretím darovacej zmluvy, ktorou daroval svoj spoluvlastnícky podiel svojim súrodencom bez akejkoľvek náhrady, sa otec nespochybniteľne a jednoznačne vzdal majetkového prospechu. Preto aj túto námietku otca odvolací súd vyhodnotil ako účelovú a neopodstatnenú. Odvolaciemu súdu nie je zrejma námietka otca v tejto časti, týkajúca sa neprihliadnutia na osobitosti tohto prípadu, keď sám otec žiadne takéto osobitosti neuviedol. Skutočnosť, že k prevodu spoluvlastníckeho podielu došlo medzi blízkymi príbuznými (súrodencami) nie je možné považovať za takú osobitosť, na ktorú by bolo potrebné prihliadnuť.

10.4. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že neprihliadal na zdravotný stav tak rodičov otca dieťaťa, ako aj na zdravotný stav rodičov matky dieťaťa, nakoľko vyživovaciu povinnosť majú v prvom rade rodičia dieťaťa. Je nesporné, že aj matka dieťaťa, ktorej dieťa bolo zverené do osobnej starostlivosti je povinná podieľať sa na vyživovacej povinnosti, avšak časť tejto vyživovacej povinnosti nahrádza svojou osobnou starostlivosťou a v danom prípade, z vykonaného dokazovania, jednoznačne vyplynulo, že sa podieľa v nemalej miere aj finančne. Z tohto dôvodu námietka otca, že súd neprihliadol na výnimočnú situáciu, týkajúcu sa zdravotného stavu jeho rodičov, je účelová a neopodstatnená pre rozhodnutie v danej veci.

10.5. K námietke otca, že otec dieťaťa ani v súčasnej dobe nepovažuje za ustálené zistený skutkový stav v rozvodovom konaní a preto nebolo možné vychádzať z tohto skutkového stavu a porovnávať ho so súčasným stavom, odvolací súd iba dodáva, že rozvodové konanie bolo právoplatne skončené, pre ďalšie rozhodovanie súdu o úprave práv a povinností k maloletému dieťaťu je východiskovým stavom. Tvrdenie, že otec dieťaťa bol pod procesným tlakom súdu, podľahol stresujúcej situácii a navonok formálne súhlasil s výškou výživného, je iba v rovine jeho subjektívneho tvrdenia, bez akejkoľvek právnej relevancie. Z rozvodového spisu vyplýva, že rodičia sa na výške výživného pre maloletú G. výslovne dohodli, ak otec s touto výškou nesúhlasil, mal právo podať opravný prostriedok, ktoré právo však nevyužil.

10.6. Tvrdenie, že súd prvej inštancie nezohľadnil výšku príjmov matkinej matky, ako aj brata matky dieťaťa, je v danej veci právne irelevantné. Vyživovaciu povinnosť voči dieťaťu majú v prvom rade rodičia a preto nebol dôvod prihliadať na príjmy starej matky dieťaťa. Odvolací súd preto aj túto námietku otca vyhodnotil ako účelovú a neopodstatnenú.

10.7. Námietku otca, že súd prvej inštancie nezohľadnil finančnú hotovosť 6000-8000 eur, taktiež vyhodnotil ako účelovú a neopodstatnenú. Matka dieťaťa vysvetlila, že túto sumu nemala k dispozícii, táto suma bola viazaná na ukončenie štúdia staršej dcéry W., ktoré štúdium doteraz ukončené nie je.

10.8. Námietku otca, že súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil výdavky na maloletú G., vyhodnotil odvolací súd ako účelovú a neopodstatnenú. Je nesporné, že maloletá G. navštevuje druhý ročník bilingválneho gymnázia, študuje na strednej škole, má 16 rokov, teda je vo veku, v ktorom dieťa má zvýšené výdavky jednak na uspokojenie základných životných potrieb, ale aj na uspokojenie voľnočasových aktivít. Nie je možné v konaní preukázať každý jeden výdavok súvisiaci so starostlivosťou o maloleté dieťa. Námietku otca, že matka nepreukázala jednotlivé výdavky na školské potreby, pomôcky, mimoškolské aktivity, doučovanie z matematiky, považoval za bezpredmetnú, nakoľko tieto výdavky sú nepochybne so štúdiom dieťaťa spojené. Za neopodstatnenú a malichernú vyhodnotil námietku otca, že výška 15 eur za telefón maloletého dieťaťa je nadštandardná, keďže on sám platí iba 9 eur. Jeho tvrdenie, že maloletá G. nemusí chodiť na doučovanie, že ju má doučovať jej staršia sestra, je ničím nepodložené a úplne neopodstatnené.

10.9. K opakovanej námietke, týkajúcej sa nezohľadnenia jeho zdravotného stavu, sa odvolací súd už vyjadril v predchádzajúcich odsekoch odôvodnenia tohto rozhodnutia. Odvolací súd sa nezaoberal ani ďalšími námietkami, opakujúcimi sa v podanom odvolaní, nakoľko týmito sa podrobne zaoberal už súd prvej inštancie, s ktorým odôvodnením sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil a navyše sa týmito námietkami zaoberal vo vyššie uvedenom odôvodnení rozhodnutia.

11. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 52 CMP v spojení s § 396 ods.1 SCP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Podľa § 58 CMP o nároku na náhradu trov, ak nejde o trovy konania štátu rozhoduje súd len na návrh. Ani jeden z účastníkov do rozhodnutia súdu návrh na náhradu trov konania nepodal.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v O. v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).